

НАЦИОНАЛНА ГАЛЕРИЯ

гр. София, пл. „Св. Александър Невски“, ул. „19 февруари“ № 1, 02/988 49 22
nationalgallery.bg

УТВЪРЖДАВАМ, ЗЗЛД и чл. 4, т. 1 от Регламент (ЕС) 2016/679

ДИРЕКТОР:

ЯРОСЛАВА БУБНОВА

Дата: 05.05.2022

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА

ЗА ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ДВИЖИМИ ВЕЩИ НА ФИЗИЧЕСКИ И
ЮРИДИЧЕСКИ ЛИЦА, КОИТО МОГАТ ДА СЕ ОПРЕДЕЛЯТ КАТО
КУЛТУРНИ ЦЕННОСТИ

София, 05.05.2022 г.

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Настоящия правилник регламентира:

Чл.1. Редът за извършване на идентификация на движими вещи, които могат да се определят като културни ценности, собственост на физически и юридически лица в Националната галерия.

Чл.2. Редът за създаването и воденето на регистри на движимите културни ценности (ДКЦ) и движимите културни ценности със статут „национално богатство“ на идентифицираните в Националната галерия движими културни ценности, поддържането на базата данни за тях, както и обстоятелствата и промените, подлежащи на вписване.

Чл.3. Редът за предоставяне на информация от Националната галерия на Министерство на културата за идентифицираните от нея движими вещи като културни ценности.

Чл.4. Настоящите правила се основават на Закона за културното наследство и Наредба № 1 от 16.02.2021 г. за реда за извършване на идентификация на движимите културни ценности и за водене на регистри на движимите културни ценности (наричани по-нататък за краткост ЗКН и Наредба №1/16.02.2021 г.)

II. ИДЕНТИФИКАЦИЯ

Чл.5. По реда на тези вътрешни правила се извършва идентификация на движими вещи, колекции от движими вещи, групи от вещи с много близки характеристики, които могат да се определят като културни ценности, попадащи в тематичния обхват на Националната галерия.

Чл.6. По реда на тези вътрешни правила се извършва идентификация на движими вещи, колекции от движими вещи, групи от вещи с много близки характеристики, които могат да се определят като културни ценности, по искане на техните притежатели/собственици – физически и юридически лица.

Чл.7. Идентификацията, извършена по реда на настоящите правила е процедура, чрез която се определя:

1. Дали дадена вещь съответства на критериите за културна ценност;
2. Класификацията на движимите културни ценности (ДКЦ) според принадлежността им към определен исторически период, съгласно чл. 52 от ЗКН и според научната и културна област, към която се отнасят, съгласно чл. 53 от ЗКН.

Чл.8. (1) Не подлежат на идентификация по реда на тази правила:

1. движимите културни ценности, придобивани от държавни, регионални и общински музеи;
2. движимите вещи съгласно чл. 7, ал. 3 от ЗКН;
3. произведения на изобразителните изкуства, внесени на територията на страната, с произход от други държави в случаите, когато са придружени с документ за произхода и за способа на придобиването им;
4. произведения на съвременното изкуство, собственост на автора или на неговите наследници, освен ако идентификация е поискана от автора или наследниците му.

(2) Не подлежат на идентификация за целите на последваща продажба произведения на българското изобразително и приложно изкуство във всички разновидности, създадени след 1900 г., както и български печатни книги, издадени след 1805 г.

Чл.9. (1) Не са културни ценности и не подлежат на идентификация по реда на тези вътрешни правила, освен когато за тях е направено предложение за идентификация от министъра на културата или оправомощено от него длъжностно лице:

1. машинно произведени предмети, които не носят подпис или знак на своите автори или са произведени в големи количества, не притежават значима културна, научна или художествена стойност или не са свързани с историческа личност или събитие;
2. произведения на изкуството, собственост на техните автори, или такива, които не са по-стари от 50 години;
3. антикварни предмети, не представляващи произведения на изкуството, които не са по-стари от 100 години, с изключение на особено редки и ценни екземпляри, идентифицирани по реда на този закон като културни ценности;
4. остатъчен материал - отпадъчна субстанция, получена вследствие от човешка дейност, която няма функционално или художествено предназначение.

(2) Предложението по ал. 1 е мотивирано и съдържа обосновка за историческото, културното или научното значение на предметите.

Чл.10. Националната галерия създава и води регистри на идентифицираните от нея ДКЦ и ДКЦ, придобили статут „национално богатство“.

III. РЕД ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ИДЕНТИФИКАЦИЯ

Чл.11. Съгласно Наредба №1/16.02.2021 г. всяко физическо или юридическо лице може да поиска от Националната галерия идентификация на притежаваната от него движима(и) вещ(и) със заявление по образец на Приложение №1 към чл. 9, ал. 1 от Наредбата. Към заявлението се прилагат и:

1. Декларация за произхода и способа на придобиване по образец на Приложение №2 към чл. 9, ал. 3 от Наредба №1/16.02.2021 г.;
2. Документи, удостоверяващи правото на собственост;
3. Декларация за авторство по образец съгласно Приложение № 3 - за случаите по чл. 6, ал. 1, т. 4 от Наредба №1/16.02.2021 г.;
4. Цветно изображение за всяка вещ на електронен носител с резолюция, позволяваща нейното отпечатване, като при необходимост може да се приложи повече от едно изображение, с което се представят различни ракурси и/или детайли на вещта, а при група движими вещи – изображенията са на всяка вещ поотделно, като при необходимост може да се приложи повече от едно изображение, с което се представят различни ракурси и/или детайли.

Чл.12. Заявленията се регистрират в Националната галерия в оформен за целта дневник.

Чл.13. Директорът на Националната галерия със своя заповед разпорежда проверка за изпълнение на изискванията по чл. 9 от Наредба №1/16.02.2021 г. за всяко регистрирано заявление и определя длъжностно лице, което да извърши проверката.

Чл.14. Проверката се извършва от длъжностното лице, определено в заповедта на директора в 3-дневен срок от регистриране на заявлението.

Чл.15. При установени непълноти или несъответствия в подаденото заявление и приложените към него документи, заявителят се уведомява писмено да отстрани недостатъците в 10-дневен срок от получаване на уведомлението за това. Задължително се указва на заявителя, че при неотстраняване на недостатъците в заявлението и в приложените към него документи, производството по преписката ще бъде прекратено.

Чл.16. Когато длъжностното лице (по чл. 13 от настоящите правила) при проверката на документите установи, че те са редовни, то уведомява заявителя писмено за започване на процедура по идентификация с подписване на писмен договор, който ако не бъде подписан в 14-дневен срок

от получаване на изпратеното от Националната галерия уведомление, или разходите по извършване на идентификацията не бъдат заплатени в същия срок, преписката по подаденото заявление се прекратява.

Чл.17. Договорът по чл. 16 от тези правила задължително съдържа:

1. Предмет;
2. Страни по договора;
3. Описание на вещта, колекцията или групата от вещи;
4. Срок за извършване на идентификацията;
5. Мястото и другите условия, необходими за извършване на идентификацията; по предложение на заявителя в договора може да бъде определено и друго място (извън сградите на НГ) за извършване на идентификацията, само когато:
 - размерът или състоянието на вещта не позволява да бъде преместена;
 - преместването засяга или може да навреди на нейната сигурност.
6. Разходите по извършването на идентификацията, включително държавна такса и други, когато такива се предвиждат в договора. Те се определят чрез първоначален оглед на предметите или на приложенияте към заявлението изображения на предметите и въз основа на дейностите, необходими за извършването на идентификацията, както и начинът и срокът на заплащането им.

Чл.18. В случай, че движимата вещ попада в категориите на чл. 9, ал. 1 от настоящите правила, то се издава на удостоверение, че движимата вещ не е културна ценност.

Чл. 19. В 7-дневен срок от заплащане на разходите по договора за идентификация, директорът на Националната галерия издава заповед за назначаване на комисия, която да извърши идентификацията. В заповедта се посочва:

1. съставът на комисията, в който се включват трима музейни експерти, като при необходимост могат да бъдат включени и други експерти от съответната област, вписани в регистъра по чл. 96, ал. 4 от ЗКН, както и лица, вписани в регистъра по чл. 165 от ЗКН; отношенията между експерта, извършващ идентификацията, който не е служител в Националната галерия, него и музея се уреждат с писмен договор.
2. председател на комисията, определен от състава, който води заседанията и организира дейността;
3. вещта/вещите - предмет на идентификацията;
4. мястото, графикът и другите условия, свързани с работата на комисията;

5. срокът за извършване на идентификацията, който не може да бъде подълъг от 6 месеца.

Чл. 20. Срокът по чл. 19, т. 5 може да бъде удължен с още 6 месеца по мотивирано предложение на комисията, ако в процеса на работа тя установи, че състоянието на вещта или нейните характеристики налагат това. Заявителят се уведомява за удължаването на срока и за необходимостта от изменение на договора.

Чл. 21. (1) Заседанието на комисията се свиква от нейния председател и се счита за редовно, когато присъства целият състав.

(2) Заявителят представя вещта в деня на първото заседание на комисията, ако друго не е уговорено между него и Националната галерия с договора по чл. 16 от тези правила.

(3) За всяко заседание се води протокол, в който се вписват приетите от комисията решения.

Чл. 22. (1) За резултатите от идентификацията комисията изготвя експертно заключение по образец съгласно приложение № 4 от Наредба №1 от 16.02.2021 г.

(2) В експертното заключение се посочва, че:

1. вещта не съответства на изискванията за културна ценност или
2. вещта съответства на изискванията за културна ценност като се класифицира и се вписва в регистъра, воден от Националната галерия
3. за вещта са налице достатъчно данни за съответствие с критериите за национално богатство.

(3) Експертното заключение по ал. 2 съдържа:

1. класификацията на културната ценност съгласно чл. 52, 53 и 54 от ЗКН;
2. информация за: наименованието, описанието, състоянието, теглото, авторството, мястото и времето на създаване, материалите на изготвяне, техниката, размерите, приблизителната стойност в левове, специфичните особености и други характеристики;
3. цветно изображение на вещта с резолюция, позволяваща отпечатването му, като при необходимост могат да се поставят повече от едно изображения с различни ракурси и/или детайли на вещта;
4. предписания за съхранението на културната ценност.

(4) Върху долния десен ъгъл на изображението се полага печатът на Националната галерия. Печатът трябва да обхваща и част от долния десен ъгъл на полето, определено за поставяне на изображението.

(5) В експертното заключение се попълват задължително всички характеристики с изключение на тези, които не е възможно да се определят.

Чл. 23. (1) Експертното заключение се счита за прието, ако 2/3 от членовете са изразили едно и също становище по чл. 22, ал. 2, т. 1 - 3. Член на комисията,

който изразява различно становище, подписва експертното заключение, като задължително излага мотивите си за изразеното становище.

(2) Експертното заключение се изготвя и подписва в 2 еднообразни екземпляра, а в случаите, когато за вещта са налице достатъчно данни за съответствие с критериите за национално богатство - в 3 еднообразни екземпляра; подпечатва се с печата на Националната галерия.

Чл. 24. При наличие на данни, че вещите - обект на идентификация, са незаконно придобити или фалшифицират произведение на живописиста, скулптурата, графиката или археологически обекти, комисията по чл. 19 прекратява процедурата по идентификация, като уведомява директора на Националната галерия с протокола по чл. 21, ал. 3, въз основа на който директорът уведомява писмено МВР и прокуратурата в тридневен срок от получаване на протокола.

Чл. 25. Експертните заключения се номерират с поредни номера за всяка календарна година и се подпечатват с печата на Националната галерия.

Чл. 26. (1) Експертното заключение се съобщава на заявителя в 7-дневен срок от подписването му.

(2) Въз основа на експертното заключение директорът на Националната галерия издава удостоверение за извършена идентификация по образец съгласно приложение № 5 от Наредба № 1 от 16.02.2021 г.

(3) Удостоверението по ал. 2 се издава в едномесечен срок от подписването на експертното заключение, съответно в едномесечен срок от съобщаването на експертното заключение на Специализирания експертен съвет. За издаденото удостоверение заявителят се уведомява в 3-дневен срок.

(4) Директорът на Националната галерия не издава удостоверение по ал. 2, ако има данни да се предположи, че вещите - обект на идентификация, са незаконно придобити или фалшифицират произведение на живописиста, скулптурата, графиката или археологически обекти. В тези случаи се уведомяват органите на Министерството на вътрешните работи и прокуратурата.

(5) След извършена идентификация на движима вещ като културна ценност с наличие на достатъчно данни за съответствие с критериите за национално богатство по чл. 54, ал. 2 от ЗКН се прави предложение до министъра на културата за предоставяне на статут на национално богатство по реда на чл. 99 и сл. от ЗКН от директора на Националната галерия.

Чл. 27. Издадените експертни заключения се номерират с поредни номера за всяка календарна година.

IV. РЕГИСТРИ НА ИДЕНТИФИЦИРАНИТЕ ДВИЖИМИ КУЛТУРНИ ЦЕННОСТИ, ВОДЕНИ ОТ НАЦИОНАЛНАТА ГАЛЕРИЯ

Чл. 28. Националната галерия води:

1. регистър на вещите, които са идентифицирали като движими културни ценности, по образец съгласно приложение № 6 от Наредба № 1 от 16.02.2021 г.
2. регистър на вещите, които не съответстват на изискванията за движима културна ценност.

Чл. 29. (1) Директорът на Националната галерия, със своя заповед, определя служител, който извършва вписванията в регистрите. Информацията в регистрите се поддържа и съхранява на електронен и хартиен носител. Вписванията в регистрите се правят в седмодневен срок от издаване на удостоверение по чл.26, ал.2, съотв.- от уведомлението по чл.26, ал.4 от тези Правила.

(2) Вписването в регистъра на отделна движима културна ценност, колекция или група от вещи, идентифицирани от музея или от търговеца, се извършва в поредност от едно до безкрайност. Всяка вписана културна ценност получава регистрационен номер.

(3) Регистрационният номер по ал. 2 съдържа в поредност:

1. поредния номер на вписването в регистъра и годината на вписване;
2. шифъра на Националната галерия и класификацията по чл. 52 и 53 от ЗКН с обозначения съгласно чл.29, ал. 4 и 5 от настоящите правила.

(4) За посочване на историческия период по чл. 52 от ЗКН в регистрационния номер се включват историческите периоди чрез следните индекси:

1. за Праистория - индекс „П“;
2. за Античност - индекс „А“;
3. за Средновековие - индекс „С“;
4. за Възраждане - индекс „В“;
5. за Ново и Най-ново време - индекс „Н.Н“.

(5) За посочване на класификацията по чл. 53 от ЗКН в регистрационния номер се включва съответната научна и културна област, обозначена с цифрата:

1 - за археологически: движими вещи, открити в земята, на повърхността ѝ или под водата и свидетелстващи за епохи и цивилизации, които са обект на археологията;

2 - за етнографски: движими вещи, които са свидетелства за начина на живот и работа, традициите, обичаите, обредите, вярванията и занаятите и дават

възможност да се проучат етническите характеристики и промените в материалната и нематериалната култура;

3 - за исторически: движими вещи, свързани с исторически събития и с живота и дейността на изтъкнати личности;

4 - за художествени: произведения на изобразителните изкуства във всичките им техники и разновидности, включително образци на филателията;

5 - за природни: образци от флората, фауната, палеонтоложки и минерални образувания;

6 - за технически: произведения на техническата култура;

7 - за архивни: документи с културно и научно значение, независимо от времето, мястото, носителя и техниката на създаването им;

8 - за книжовни: ръкописни културни ценности до края на 18 век, старопечатни редки и ценни издания, които притежават научна, културна, полиграфическа или библиографска стойност;

9 - за литературни: документални и веществени културни ценности, свързани с цялостната история на литературата.

(6) В регистъра се вписват трите имена и данни за контакт на собственика на културната ценност, съответно същите данни при промяна на собственика на културната ценност.

(7) В 7-дневен срок от настъпване на промяната на собствеността на регистрираната движима културна ценност нейният приобретател или упълномощено от него лице е длъжен да уведоми писмено Министерството на културата или Националната галерия за отразяване на обстоятелството в регистъра. Уведомлението може да бъде подадено и по електронен път.

V. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И УВЕДОМЛЕНИЯ

Чл. 30. (1) Националната галерия предоставят информация на електронен носител, включително и по електронен път, за идентифицираните от тях движими културни ценности на Министерството на културата:

1. до 31 март на календарната година - за идентифицираните от тях движими културни ценности през предходната календарна година;
2. въз основа на искане на разследващи органи, подадено до Министерството на културата.

(2) Информацията по ал. 1 съдържа:

1. трите имена и ЕГН на физическо лице или наименованието и ЕИК на юридическо лице - заявител в процедура по идентификация;
2. наименованието на движимата културна ценност и регистрационния номер по чл. 29, ал. 3.

Чл.31. Уведомленията по чл.15, чл.16 и чл.26 от тези Правила могат да бъдат изпращани по електронен път – по предварително предоставена от заявителя електронна поща.

VI. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 32. Тези правила се издават на основание чл. 107 от Закона за културното наследство и отменят вътрешните правила за идентифициране на художествени произведения от 01.08.2017 г.

Чл. 33. Тези вътрешни правила влизат в сила от датата на утвърждаването им от директора на Националната галерия.